

Ειδικό Πρόγραμμα Ελέγχου για τον ιό του Δυτικού Νείλου και την ελονοσία – Ενίσχυση της επιτήρησης στην ελληνική επικράτεια

Πρακτικά συνάντησης εργασίας

Τετάρτη 11 Ιουλίου 2012

Τοποθεσία	:	Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παπακυριαζή 22, 41222, Λάρισα	
Συμμετέχοντες	:	Χ. Χατζηχριστοδούλου Ν. Παπαδόπουλος Χ. Μπιλλίνης Χ. Δόβας Δ. Δούκας	Α. Διαμαντίδης Α. Μάρκα Π. Τσερκέζου Γ. Βαλιάκος
Τηλεδιάσκεψη	:	Ε. Μπαδιεριστάκης Α. Παπά Γ. Τσελέντης	

Πρακτικά συνάντησης

• Γενικά σχόλια για τα state of the art και για τα δυο νοσήματα

Προτάθηκε από τους συμμετέχοντες να δημιουργηθούν τρεις ομάδες, οι οποίες θα αναλάβουν να διαμορφώσουν τα κείμενα των state of the art. Οι ομάδες είναι οι εξής:

- Ιατροί (Τσελέντης, Βακάλης, Χατζηχριστοδούλου, Μάρκα)
- Κτηνίατροι (Μπιλλίνης, Τόντης, Δόβας, Δούκας, Βαλιάκος)
- Εντομολόγοι (Παπαδόπουλος, Κολιόπουλος, Αθανασίου, Διαμαντίδης)

Αποφασίστηκε να διορθωθούν, αρχικά, τα ελληνικά κείμενα καθώς αποτελούν το παραδοτέο του ΕΣΠΑ και μόλις ολοκληρωθούν να γίνει και η διόρθωση των αγγλικών κειμένων.

Ο κ. Παπαδόπουλος πρότεινε να σταλούν διορθωμένα από τις ομάδες στην κα Μάρκα έως τις 31 Ιουλίου 2012.

Συζητήθηκαν από τους συμμετέχοντες, επίσης, τρόποι αξιοποίησης των κειμένων και προτάθηκαν τα παρακάτω:

- Να εκδοθεί ένα βιβλίο για το κάθε νόσημα
- Να ζητηθεί από κάποιο επιστημονικό περιοδικό να αφιερώσει μια ειδική έκδοση για το ιό του Δυτικού Νείλου και την ελονοσία
- Να δημοσιευθεί ένα συνοπτικό review.

Στα πλαίσια της παραπάνω συζήτησης, ο κ. Χατζηχριστοδούλου πρότεινε κάποια περιοδικά και πρόσθεσε ότι όταν το κείμενο είναι έτοιμο θα βρεθεί το κατάλληλο περιοδικό.

Ο κ. Δόβας πρόσθεσε ότι ίσως ήταν χρήσιμο να προστεθούν στο κείμενο και οι επιδημίες του 2012 για να δημοσιευθούν. Ωστόσο, προτάθηκε το κείμενο να είναι

αποκλειστικά η βιβλιογραφική ανασκόπηση και τα αποτελέσματα των μελετών θα δημοσιευθούν με το πέρας του προγράμματος.

- **Διαμόρφωση του state of the art για τον ιό του Δυτικού Νείλου**

Όσον αφορά στο state of the art για τον ιό του Δυτικού Νείλου, έγιναν κάποιες προσθήκες στη δομή του (Παράρτημα 1) και διασαφηνίστηκε το περιεχόμενο κάποιων τμημάτων του κειμένου.

Αποφασίστηκε να αλλάξει η δομή της ενότητας με τίτλο «εκτίμηση κινδύνου» και να μην εστιαστεί μόνο στη χρήση των GIS γιατί αποτελεί μόνο μια μέθοδος. Αποφασίστηκε να γραφεί ένα γενικό κομμάτι για την εκτίμηση κινδύνου και να προστεθούν στη συνέχεια διάφορες μέθοδοι (GIS, μοντέλα κά).

- **Διαμόρφωση του state of the art για την ελονοσία**

Όσον αφορά στο state of the art για την ελονοσία, έγιναν κάποιες αλλαγές στη δομή του (Παράρτημα 2).

- **Τηλεδιάσκεψη με τον κ. Τσελέντη**

Ο κ. Χατζηχριστοδούλου ενημέρωσε τον κ. Τσελέντη για την πορεία της συνάντησης και του πρότεινε να γράψει ένα κομμάτι σχετικά με την εκτίμηση κινδύνου για το state of the art της ελονοσίας. Ημερομηνία παράδοσης του κειμένου συμφωνήθηκε η 31 Αυγούστου 2012.

Επίσης, ζητήθηκε από τον κ. Τσελέντη να ελέγξει τα κείμενα που ήδη έχουν γραφεί και να στείλει τα σχόλια και τις παρατηρήσεις του έως τις 31 Ιουλίου 2012.

- **Τηλεδιάσκεψη με την κα Παπά**

- 3 -

Ο κ. Χατζηχριστοδούλου ενημέρωσε την κα Παπά για την πορεία της συνάντησης και τη ρώτησε για τη γνώμη της σχετικά με τα κείμενα του state of the art. Η κα Παπά είπε ότι είναι πολύ ικανοποιημένη με τα κείμενα.

Επίσης, σχετικά με την επιτήρηση ανθρώπων για τον ιό του Δυτικού Νείλου, ο κ. Χατζηχριστοδούλου επισήμανε ότι από τα θετικά για ιό του Δυτικού Νείλου δείγματα χρειάζεται να λαμβάνεται και δείγμα γενικής αίματος προκειμένου να εφαρμοστεί το πρωτόκολλο «Ανάλυση πολυμορφισμών του μείζονος συμπλέγματος ιστοσυμβατότητας σε ελληνικούς πληθυσμούς ανθρώπων και συσχέτιση τους με τις επιπτώσεις των μολύνσεων από τον ιό του Δυτικού Νείλου».

• Τηλεδιάσκεψη με τον κ. Μπαδιεριτάκη

Ο κ. Χατζηχριστοδούλου ενημέρωσε τον κ. Μπαδιεριτάκη για την πορεία της συνάντησης και του ζήτησε να σχολιάσει τα κείμενα του state of the art. Ο κ. Μπαδιεριτάκης έκανε κάποιες επισημάνσεις σχετικά με το εντομολογικό κομμάτι και πρότεινε να στείλει κάποια επικαιροποιημένα στοιχεία στον κ. Διαμαντίδη. Επίσης, πρόσθεσε ότι έχει το Μπενάκειο στη διάθεση του κάποια ιστορικά δεδομένα για την ελονοσία στην Ελλάδα και ότι θα τα προωθήσει στην ομάδα.

• Άλλα θέματα

- Ο κ. Δόβας έχει ετοιμάσει ένα πρωτόκολλο ανάπτυξης ειδικών δοκιμών ανίχνευσης του ιού του Δυτικού Νείλου σε κουνούπια, το οποίο προωθήθηκε στον κ. Τσακρή για τα δικά του σχόλια και παρατηρήσεις.
- Ο κ. Χατζηχριστοδούλου ρώτησε τον κ. Δούκα για την πορεία της συλλογής των δεδομένων σχετικά με τα ιπποειδή. Ο κ. Δούκας ενημέρωσε τους συμμετέχοντες ότι υπάρχουν παλαιότερα δεδομένα για τα ιπποειδή και εκκρεμούν τα δεδομένα για το 2011 τα οποία και συλλέγονται από την αρμόδια υπηρεσία.

- 4 -

- Ο κ. Χατζηχριστοδούλου πρότεινε τον κ. Διαμαντίδη ως υπεύθυνο για την επικοινωνία και τη συλλογή των εντομολογικών δεδομένων από τις εταιρείες που έχουν αναλάβει την εντομολογική επιτήρηση.

Παράρτημα 1. Δομή state of the art για τον ιό του Δυτικού Νείλου

- **Γενικά - Στοιχεία του ιού** (κ. Παπά)
  - Κατάταξη
  - Μορφολογία βιρίου
  - Οργάνωση γενώματος
- **Επιδημιολογικά στοιχεία στον κόσμο, την Ευρώπη και την Ελλάδα** (κ. Παπά/ κ. Μάρκα)
- **Μοριακή επιδημιολογία** (κ. Παπά)
- **Κύκλος μετάδοσης του ιού του Δυτικού Νείλου**
  - Πτηνά (κ. Μπιλλίνης)
  - Ιπποειδή (κ. Τόντης/ κ. Δούκας)
  - Ερπετά και αμφίβια (κ. Τόντης/ κ. Δούκας)
  - Κουνούπια (κ. Παπαδόπουλος/ κ. Διαμαντίδης)
  - Άλλα αρθρόποδα (κ. Παπαδόπουλος/ κ. Διαμαντίδης)
  - Μετάδοση χωρίς φορέα μετάδοσης (κ. Μάρκα)
- **Κλινική εικόνα**
  - Άνθρωποι (κ. Παπά)
  - Ιπποειδή (κ. Τόντης/ κ. Δούκας)
  - Πτηνά (κ. Μπιλλίνης)
  - Άλλα σπονδυλωτά (κ. Δούκας)
- **Εργαστηριακή διάγνωση** (κ. Παπά)
- **Θεραπεία**
  - Άνθρωποι (κ. Παπά)
  - Ζώα (κ. Μπιλλίνης)
- **Πρόληψη και έλεγχος του νοσήματος**
  - Προληπτικά μέτρα για ανθρώπους (κ. Μάρκα)
  - Πρόγραμμα εντομοκτονιών (κ. Παπαδόπουλος/ κ. Διαμαντίδης)

- Αντιμετώπιση των κουνουπιών διεθνώς (επιτυχημένες και μη πρακτικές, κόστος?)
  - Εμβόλια για ιπποειδή (κ. Μπιλλίνης)
  - Εμβόλια για ανθρώπους (κ. Μάρκα)
- **Επιτήρηση του νοσήματος (surveillance)**
  - Πτηνά (κ. Μπιλλίνης/ κ. Δόβας)
    - Νεκρά πτηνά
    - Ζώντα πτηνά
    - Οικόσιτα πτηνά
  - Κουνούπια (κ. Παπαδόπουλος/ κ. Διαμαντίδης)
    - Είδη κουνουπιών στην Ευρώπη και την Ελλάδα
    - Χρήση του GIS
  - Άνθρωποι (κ. Μάρκα)
  - Ιπποειδή (κ. Τόντης)
- **Εκτίμηση κινδύνου** (κ. Γιαννακόπουλος/ κ. Βαλιάκος/ κ. Μάρκα)
  - Εισαγωγή- γενικά στοιχεία
  - Μοντέλα που χρησιμοποιούνται μέχρι σήμερα (παράγοντες που τα επηρεάζουν, αποτελέσματα των μοντέλων)
  - Χρήση των GIS στην εκτίμηση κινδύνου

Παράρτημα 2. Δομή state of the art για την ελονοσία

- **Παρασιτολογία** (κ. Κυρίτση/ κ. Τσελέντης)
- **Επιδημιολογικά στοιχεία (τα τρία τελευταία έτη)** (κ. Μάρκα)
  - Επανεμφάνιση του νοσήματος σε χώρες όπου είχε εκριζωθεί
  - Κρούσματα τα τελευταία χρόνια στην Ευρώπη
  - Κρούσματα τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα
- **Ανασκόπηση ιστορικών δεδομένων για την ελονοσία (χάρτες με την εξάπλωση του νοσήματος στην Ελλάδα)** (κ. Μάρκα)
- **Κύκλος μετάδοσης**
  - Άνθρωποι (κ. Μάρκα)
  - Κουνούπια (κ. Παπαδόπουλος/ κ. Διαμαντίδης)
- **Κλινική εικόνα** (κ. Μάρκα)
- **Εργαστηριακή διάγνωση** (κ. Μάρκα)
- **Θεραπεία σε ανθρώπους** (κ. Μάρκα)
- **Εμβόλια** (κ. Μάρκα)
- **Πρόληψη και έλεγχος του νοσήματος**
  - Προληπτικά μέτρα για ανθρώπους (κ. Μάρκα)
  - Πρόγραμμα εντομοκτονιών (κ. Παπαδόπουλος/ κ. Διαμαντίδης)
- **Επιτήρηση του νοσήματος (surveillance)**
  - Κουνούπια (κ. Παπαδόπουλος/ κ. Διαμαντίδης)
    - Είδη κουνουπιών στην Ευρώπη και την Ελλάδα
    - Αντιμετώπιση των κουνουπιών διεθνώς (επιτυχημένες και μη πρακτικές, κόστος?)
    - Χρήση του GIS
  - Άνθρωποι (κ. Μάρκα)
- **Εκτίμηση κινδύνου** (κ. Τσελέντης)
  - Εισαγωγή- γενικά στοιχεία
  - Μοντέλα που χρησιμοποιούνται μέχρι σήμερα (παράγοντες που τα επηρεάζουν, αποτελέσματα των μοντέλων)
  - Χρήση των GIS στην εκτίμηση κινδύνου για την ελονοσία

- 7 -